

PROGRAM NAUCZANIA PRZEDMIOTU OBOWIĄZKOWEGO
NA WYDZIALE LEKARSKIM I
ROK AKADEMICKI 2017/2018
PRZEWODNIK DYDAKTYCZNY dla STUDENTÓW I ROKU STUDIÓW

1. NAZWA modułu: Promocja Zdrowia i Zachowania Prozdrowotne

2. NAZWA JEDNOSTKI (jednostek) realizującej moduł:

Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny, Pracownia Socjologii Medycznej Katedry Medycyny Społecznej

3. Adres jednostki odpowiedzialnej za dydaktykę:

- Adres: Zakład Epidemiologii Collegium Adama Wrzosa
60-529 Poznań, ul. Dąbrowskiego 79
- Tel. /Fax: 61 854 6822
- Strona www: epidemiologia.ump.edu.pl
- E-mail: epidemiologia@ump.edu.pl

4. Kierownik jednostki:

- dr hab. n. med. Barbara Stawińska-Witoszyńska

5. Osoba zaliczająca przedmiot w E-indeksie z dostępem do platformy WISUS

- dr hab. n. med. Barbara Stawińska-Witoszyńska

6. Osoba odpowiedzialna za dydaktykę na Wydziale Lekarskim I z dostępem do platformy WISUS (listy studentów)(koordynator przedmiotu) :

- Nazwisko imię: dr hab. n. med. Barbara Stawińska-Witoszyńska
- Tel. kontaktowy: 61 854 6823; 61 854 6822
- Możliwość kontaktu – bwitoszynska@ump.edu.pl
- Osoba zastępująca: dr n. med. Jerzy Gałęcki tel 61 854 6823; 603603729
- Kontakt: jgalecki1@wp.pl

7. Osoba odpowiedzialna za rezerwację sal:

- **Nazwisko imię:** dr Jerzy Gałęcki
- **Tel. kontaktowy:** 61 854 6823; kom.: 603-603-729
- **E-mail:** jgalecki1@wp.pl

8. Miejsce przedmiotu w programie studiów:**Rok: I****Semestr: I, II****9. Liczba godzin 65 liczba pkt. ECTS: 4**

Jednostki uczestniczące w nauczaniu modułu	Semestr zimowy/letni liczba godzin			
	W	Ć	Ćwiczenia kategoria	S
Zakład Epidemiologii Katedry Medycyny Społecznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	6	3	A	6
Zakład Zdrowia Publicznego Katedry Medycyny Społecznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	4	2	A	4
Zakład Higieny Katedry Medycyny Społecznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	8	5	A	7
Pracownia Socjologii Medycznej Katedry Medycyny Społecznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	10	4	A	6
Razem:	28	14	A	23

10. Tematyka poszczególnych wykładów, ćwiczeń, seminariów

Wykłady - Semestr zimowy/letni		
Tematyka wykładów		Imię i nazwisko osoby prowadzącej zajęcia
Wykład 1	Źródła informacji o stanie zdrowia populacji (3h)- Zakład Epidemiologii	Dr Jerzy Gałęcki
Wykład 2	Podstawy epidemiologii oraz badanie stanu zdrowia populacji - (3h) - Zakład Epidemiologii	Dr Małgorzata Krzywińska-Wiewiorowska
Wykład 3	Zdrowie i choroba jako zjawiska społeczne Socjomedyczne aspekty funkcjonowania rodziny (3h) - Pracownia Socjologii Medycznej	Dr Małgorzata Gromadecka-Sutkiewicz Dr Jan Kłós
Wykład 4	Kulturowe aspekty zdrowia społeczeństwa z uwzględnieniem problemów niepełnosprawności i starości (3h)- Pracownia Socjologii Medycznej	Dr Małgorzata Gromadecka-Sutkiewicz Dr Jan Kłós
Wykład 5	Społeczne i kulturowe uwarunkowania pracy lekarza (3h)- Pracownia Socjologii Medycznej	Dr Małgorzata Gromadecka-Sutkiewicz Dr Jan Kłós
Wykład 6	Struktura społeczna a zdrowie (1h)- Pracownia Socjologii Medycznej Rola i zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej- (2h) Zakład Higieny	Dr Małgorzata Gromadecka-Sutkiewicz Dr Jan Kłós Dr Aneta Klimberg
Wykład 7	Problematyka medycyny społecznej na przykładzie FAS – (3h)) Zakład Higieny	Dr Aneta Klimberg
Wykład 8	Marketing społeczny- (3h)) Zakład Higieny	Dr Jarosław Skommer

Wykład 9	Rola i miejsce zdrowia publicznego w medycynie prewencyjnej i klinicznej, wzorcowy model systemu opieki zdrowotnej w teorii zdrowia publicznego.(2h) –Zakład Zdrowia Publicznego	Dr Izabella Kara
Wykład 10	Definicje zdrowia, choroby i inne podstawowe pojęcia z zakresu zdrowia.(2h) - Zakład Zdrowia Publicznego	Dr Tomasz Maksymiuk

Ćwiczenia - Semestr zimowy/letni			
Tematyka ćwiczeń		Osoba odpowiedzialna	SALA
Ćwiczenie 1.	Diagnoza przykładowej sytuacji społecznej i możliwość interwencji (2h) Pracownia Socjologii Medycznej Praktyczna ocena własnego stylu życia i możliwości jego zmiany (2h)- Pracownia Socjologii Medycznej	Dr Małgorzata Gromadecka-Sutkiewicz Dr Jan Kłos	313, Coll. Wrzoska
Ćwiczenie 2.	Ocena stanu zdrowia polskiej populacji (1h)- Zakład Epidemiologii Analiza epidemiologiczna zakażeń HIV, zachorowań na AIDS oraz wirusowe zapalenia wątroby w Polsce(1h)- Zakład Epidemiologii Dochodzenie epidemiologiczne w przypadku gromadnego zatrucia pokarmowego (1h)- Zakład Epidemiologii Potrzeby zdrowotne ludności. (1h)– Zakład Zdrowia Publicznego	Dr hab. Barbara Stawińska-Witoszyńska Dr Małgorzata Krzywińska-Wiewiorowska Dr Jerzy Gałęcki Dr Tomasz Maksymiuk/ Dr Izabella Kara	310, Coll. Wrzoska 310, Coll. Wrzoska
Ćwiczenie 3.	Środowiskowe uwarunkowania zdrowia (3h) - Zakład Higieny	Dr Ewa Ulatowska-Szostak/dr J Skommer	Zakład Higieny sala nr. 2
Ćwiczenie 4.	Podstawowe programy zdrowotne Światowej Organizacji Zdrowia i Unii Europejskiej, międzynarodowe deklaracje Praw Pacjenta (1h)– Zakład	Dr Izabella Kara/ Dr Tomasz Maksymiuk	301, Coll. Wrzoska

	Zdrowia Publicznego Podstawy higieny szpitalnej (2h) – Zakład Higieny	Dr Daniel Zielonka/ Dr Ewa Ulatowska-Szostak	301, Coll. Wrzoska
--	--	--	--------------------------

Seminaria - Semestr zimowy/letni			
	Tematyka seminariów	Osoba odpowiedzialna	SALA
Seminarium 1	Zachowania zdrowotne (4h)-Pracownia Socjologii Medycznej	Dr Małgorzata Gromadecka-Sutkiewicz Dr Jan Kłos	313, Coll. Wrzoska
Seminarium 2	Starość i niepełnosprawność w społeczeństwie (2h)- Pracownia Socjologii Medycznej	Dr Małgorzata Gromadecka-Sutkiewicz Dr Jan Kłos	313, Coll. Wrzoska
	Wybrane zagadnienia z epidemiologii chorób zakaźnych cz. 1 (2h) Zakład Epidemiologii	Dr hab. Barbara Stawińska-Witoszyńska Dr .Małgorzata Krzywińska-Wiewiorowska	313, Coll. Wrzoska
Seminarium 3	Wybrane zagadnienia z epidemiologii chorób zakaźnych cz.2 (4h) – Zakład Epidemiologii	Dr Małgorzata Krzywińska-Wiewiorowska Dr Jerzy Gałęcki	310, Coll. Wrzoska
Seminarium 4	Polityka lekowa- podstawy prawa farmaceutycznego. (2h)– Zakład Zdrowia Publicznego Promocja zdrowia. Medycyna oparta na dowodach (2h) – Zakład Zdrowia Publicznego	Dr Leszek Bartkowiak Dr Renata Adamek	301 Coll. Wrzoska
Seminarium 5	Wybrane metody oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia (3h) - Zakład Higieny	Dr Ewa Ulatowska-Szostak	Zakład Higieny sala nr. 2
Seminarium 6	Promocja zdrowia/Marketing społeczny (4 h) – Zakład Higieny	Dr Jarosław Skommer	Zakład Higieny

REGULAMIN ZAJĘĆ:

1. Zajęcia z przedmiotu Promocja Zdrowia i Zachowania Prozdrowotne prowadzone są przez:

Zakład Epidemiologii – 60-529 Poznań, ul. Dąbrowskiego 79, III piętro, sala 301, 310, 313; tel./fax (61) 8546-822- sekretariat; e-mail: epidemiologia@ump.edu.pl

Zakład Zdrowia Publicznego – 60-529 Poznań, ul. Dąbrowskiego 79, III piętro, sala 301, 310, 313

Zakład Higieny – Poznań, ul. Rokietnicka 5C, sala 1 i 2.

Pracownię Socjologii Medycznej– 60-529 Poznań, ul. Dąbrowskiego 79, III piętro, sala 301, 310, 313

2. Cykl zajęć z przedmiotu dla studentów I Roku Wydziału Lekarskiego obejmuje

- 28 godzin wykładów w godzinach od 11.30- 13.45 (w piątki od 29.09 2017r).
 - 14 godzin ćwiczeń
 - 23 godziny seminariów
- w godz. 16⁰⁰-19⁰⁰ w blokach dwutygodniowych

3. Zajęcia odbywają się wg harmonogramu i godzin ustalonych dla poszczególnych grup studentów przez Dziekanat Wydziału Lekarskiego I.

4. Tematy zajęć podawane są do informacji studentów na stronach internetowych jednostek i w gablotach Zakładów Epidemiologii, Zdrowia Publicznego, Higieny i Pracowni Socjologii na tydzień przed rozpoczęciem zajęć.

5. Zajęcia są obowiązkowe. Dopuszcza się jedynie nieobecności usprawiedliwione przez lekarza lub spowodowane ważnymi wydarzeniami losowymi. Każdą nawet usprawiedliwioną nieobecność na zajęciach należy zaliczyć u asystenta prowadzącego zajęcia.

6. Warunkiem zaliczenia jest obecność na wszystkich zajęciach, aktywny udział oraz prawidłowe wykonanie ćwiczeń.

7. Obowiązują cztery zaliczenia częściowe: w Zakładzie Epidemiologii i Zdrowia Publicznego mają formę testu (15 pytań), a w Zakładzie Higieny i Pracowni Socjologii Medycznej formę pytań otwartych (po 5 pytań). Warunkiem zaliczenia jest 60% prawidłowych odpowiedzi z każdego zaliczenia. Warunkiem zaliczenia modułu jest uzyskanie zaliczeń ze wszystkich jego części.

8. Obowiązujący do ćwiczeń i zaliczenia zakres materiału oraz piśmiennictwo podane są na stronach internetowych i w gablotach poszczególnych jednostek.

PROGRAM ZAJĘĆ:

Podstawy epidemiologii (definicja, rola, zadania epidemiologii, rodzaje badań epidemiologicznych), Good Clinical Practice, ocena stanu zdrowia populacji (pozytywne i negatywne mierniki zdrowia), źródła informacji o stanie zdrowia populacji (pierwotne, wtórne), wybrane zagadnienia z epidemiologii chorób zakaźnych (prawne uregulowania dotyczące chorób zakaźnych, łańcuch epidemiczny, szczepienia ochronne, epidemiologia HIV/AIDS, wirusowych zapaleń wątroby oraz wybranych chorób zakaźnych w nawiązaniu do aktualnej sytuacji epidemiologicznej kraju, zatrucia pokarmowe.

Definicje, rola i miejsce zdrowia publicznego w medycynie prewencyjnej i klinicznej, promocja zdrowia, medycyna oparta na faktach, bariery dostępności do usług zdrowotnych, podstawy profilaktyki chorób układu krążenia, potrzeby zdrowotne ludności, programy zdrowia WHO i EU, międzynarodowe deklaracje praw pacjenta, podstawy prawa farmaceutycznego i polityki lekowej, regulacje prawne wykonywania zawodu lekarza.

Marketing społeczny, podstawy higieny szpitalnej, środowiskowe uwarunkowania zdrowia, problematyka medycyny społecznej na przykładzie FAS, wybrane metody oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia, rola i zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zdrowie i choroba jako zjawiska społeczne, zachowania zdrowotne, styl życia i możliwości jego zmiany, socjomedyczne aspekty funkcjonowania rodziny, kulturowe aspekty zdrowia społeczeństwa z uwzględnieniem problemów niepełnosprawności i starości, struktura społeczna a zdrowie, społeczne i kulturowe uwarunkowania pracy lekarza.

PROGRAM NAUCZANIA:

Wymagania wstępne – brak

Przygotowanie do zajęć

Student zobowiązany jest do teoretycznego przygotowania się do każdych zajęć seminaryjnych i ćwiczeń

Wymagania końcowe

Opanowanie wiedzy i umiejętności przewidzianych programem

11. Kryteria zaliczenia przedmiotu: zaliczenie, egzamin teoretyczny i praktyczny

Zaliczenie – Warunkiem zaliczenia jest obecność na wszystkich zajęciach, aktywny udział oraz prawidłowe wykonanie ćwiczeń. Obowiązują cztery zaliczenia częściowe: w Zakładzie Epidemiologii i Zdrowia Publicznego mają formę testu (15 pytań), a w Zakładzie Higieny i Pracowni Socjologii Medycznej formę pytań otwartych (po 5 pytań). Warunkiem zaliczenia jest 60% prawidłowych odpowiedzi z każdego zaliczenia. Warunkiem zaliczenia modułu jest uzyskanie zaliczeń ze wszystkich jego części.

Egzamin teoretyczny – kryterium zaliczenia: forma egzaminu (ustny, pisemny, testowy) nie dotyczy

Egzamin praktyczny – kryterium zaliczenia: nie dotyczy

12.Literatura:

Zalecana literatura:

Epidemiologia

1. Maniecka -Bryła I., Martini - Fiwek J.: Epidemiologia z elementami biostatystyki, Łódź 2008
2. Jędrzychowski W.: Epidemiologia w medycynie klinicznej i zdrowiu publicznym, Collegium Medicum UJ Kraków 2010

Zdrowie Publiczne

1. Eugeniusz Piotr Wąsiewicz (red.) Skrypt dla studentów. Zdrowie Publiczne i Medycyna Społeczna. Akademia Medyczna Poznań 2000.
2. A. Czupryna, S. Poździoch, A. Ryś, C. Włodarczyk (red.): Zdrowie Publiczne, Wybrane zagadnienia. Część I i II. Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne „Vesalius”, Kraków 2000.
3. A. Wojtczak: Zdrowie Publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku. PZWL, Warszawa 2009.
4. M.Zysnarska, T. Maksymiuk : Zdrowie Publiczne w Zarysie, Wydawnictwo UMP, Poznań 2015.

Higiena

1. Marcinkowski J,T., Klimberg A. (red). Profilaktyka i wybrane aspekty organizacyjno-prawne w zawodach medycznych. Wydaw. Nauk. Uniw. Med. im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2011.
2. Marcinkowski JT (red). Higiena, profilaktyka i organizacja w zawodach medycznych. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2003.
3. Marcinkowski JT (red). Higiena – Profilaktyka w zawodach medycznych – Wybrane zagadnienia. Wyd. Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2002.

Socjologia Medyczna

Literatura obowiązkowa:

- 1.Sokołowska M.: Socjologia medycyny. PZWL, Warszawa 1986.

2. Barański J., Piątkowski W.: Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny. Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2002.
4. Blaxter M.: Zdrowie. Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2009.
5. Piątkowski D. (red.): Zdrowie, choroba, społeczeństwo. Studia z socjologii medycyny. WUMC-S, Lublin 2004 (rozdziały I-III).
- Literatura uzupełniająca:
1. Aronson E.: Człowiek istota społeczna. PWN, Warszawa 1995.
2. Łuszczyńska A.: Zmiana zachowań zdrowotnych. Dlaczego dobre chęci nie wystarczają?. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004.
3. Ostrowska A. (red.): Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy WFiS PAN, Warszawa 2009.

13. Studenckie koło naukowe

Zakład Epidemiologii

- Opiekun koła: dr n. med. Małgorzata Krzywińska-Wiewiorowska
- Tematyka: Epidemiologia chorób zakaźnych.
- Miejsce spotkań: Zakład Epidemiologii, Coll. A. Wrzoska, ul. Dąbrowskiego 79.

Zakład Zdrowia Publicznego

- Opiekun koła: dr n. med. Renata Adamek
- Tematyka: Koło Badań Strategicznych i Zarządzania Informacją w Zdrowiu Publicznym.
- Miejsce spotkań: Coll. A. Wrzoska, ul. Dąbrowskiego 79, III ptr.

14. SYLABUS

	WYDZIAŁ LEKARSKI I			
Nazwa kierunku	Lekarski	Poziom i tryb studiów	jednolite studia magisterskie	stacjonarne
Nazwa przedmiotu	Promocja Zdrowia i Zachowania Prozdrowotne	Punkty ECTS	4	
Jednostka realizująca, wydział	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny, Pracownia Socjologii Medycznej Katedry Medycyny Społecznej, Wydział Lekarski I			
Koordynator przedmiotu	dr hab. n. med. Barbara	Osoba zaliczająca	dr hab. n. med. Barbara Stawińska-Witoszyńska	

	Stawińska-Witoszyńska					
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy	Semestr 1/2	Rodzaj zajęć i liczba godzin	wykłady 28	seminaria 23	ćwiczenia 14
Obszar nauczania	Nauki medyczne					
Cel kształcenia	Celem kształcenia jest zdobycie przez studentów podstawowej wiedzy na temat stanu zdrowia populacji, metod jego oceny, uwarunkowań społecznych, ekonomicznych, środowiskowych i kulturowych zdrowia oraz działań w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.					
Treści programowe	Wykłady: Definicje zdrowia i choroby, zdrowie i choroba jako zjawiska społeczne. Rola i zadania epidemiologii, rodzaje badań epidemiologicznych. Mierniki oceny stanu zdrowia populacji. Pierwotne i wtórne źródła informacji. Kulturowe aspekty zdrowia społeczeństwa. Społeczne i kulturowe uwarunkowania pracy lekarza. Struktura społeczna a zdrowie. Podstawowe programy zdrowotne WHO i Unii Europejskiej, międzynarodowe deklaracje Praw Pacjenta. Rola i miejsce zdrowia publicznego w medycynie prewencyjnej i klinicznej. Wybrane zagadnienia medycyny społecznej. Marketing społeczny. Rola i zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.					
	Seminaria: Wybrane zagadnienia z epidemiologii chorób zakaźnych. Podstawy profilaktyki chorób układu krążenia. Bariery dostępności do usług zdrowotnych, funkcjonowanie lekarza w systemie opieki zdrowotnej. Polityka lekowa- podstawy prawa farmaceutycznego. Medycyna oparta na dowodach. Promocja zdrowia.. Marketing społeczny. Wybrane metody oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia. Zachowania zdrowotne. Starość i niepełnosprawność w społeczeństwie.					
	Ćwiczenia: Ocena stanu zdrowia polskiej populacji. Analiza epidemiologiczna zakażeń HIV, zachorowań na AIDS oraz wirusowe zapalenia wątroby w Polsce. Dochodzenie epidemiologiczne w przypadku gromadnego zatrucia pokarmowego. Podstawowe programy zdrowotne WHO i Unii Europejskiej, międzynarodowe deklaracje Praw Pacjenta. Potrzeby zdrowotne ludności. Podstawy higieny szpitalnej. Środowiskowe uwarunkowania zdrowia. Diagnoza przykładowej sytuacji społecznej i możliwość interwencji. Praktyczna ocena własnego stylu życia i możliwości jego zmiany (z uwzględnieniem stresu i strategii radzenia sobie z nim)					
	Inne					
Formy i metody dydaktyczne	Epidemiologia: Wykład, seminarium, ćwiczenia. Metody podające. Metody aktywizujące-seminarium, dyskusja dydaktyczna; metody eksponujące – pokaz, film; metody praktyczne - ćwiczebne, realizacji zadań wytwórczych.	Zdrowie Publiczne Wykład, seminarium, ćwiczenia. Metody podające. Metody aktywizujące-seminarium, dyskusja dydaktyczna; metody eksponujące – pokaz, film; metody praktyczne - ćwiczebne, realizacji zadań wytwórczych.	Higiena Wykład, seminarium, ćwiczenia. Metody podające. Metody aktywizujące-seminarium, dyskusja dydaktyczna; metody eksponujące – pokaz, film; metody praktyczne - ćwiczebne, realizacji zadań wytwórczych.	Socjologia Medyczna Wykład, seminarium, ćwiczenia. Metody podające. Metody aktywizujące-seminarium, dyskusja dydaktyczna; metody eksponujące – pokaz, film; metody praktyczne - ćwiczebne, realizacji zadań wytwórczych.		
Forma i warunki zaliczenia	Warunkiem zaliczenia jest obecność na wszystkich zajęciach, aktywny udział oraz prawidłowe wykonanie ćwiczeń. Obowiązują cztery zaliczenia częściowe. W Zakładzie Epidemiologii	Warunkiem zaliczenia jest obecność na wszystkich zajęciach, aktywny udział oraz prawidłowe wykonanie ćwiczeń. Obowiązują cztery zaliczenia częściowe. W Zakładzie Zdrowia Publicznego zaliczenie ma formę testu. Warunkiem zaliczenia jest 60% prawidłowych	Warunkiem zaliczenia jest obecność na wszystkich zajęciach, aktywny udział oraz prawidłowe wykonanie ćwiczeń. Obowiązują cztery zaliczenia częściowe. W Zakładzie Higieny zaliczenie ma formę pytań otwartych. Warunkiem zaliczenia jest 60% prawidłowych	Warunkiem zaliczenia jest obecność na wszystkich zajęciach, aktywny udział oraz prawidłowe wykonanie ćwiczeń. Obowiązują cztery zaliczenia częściowe. W Pracowni socjologii Medycznej zaliczenie ma formę pytań otwartych. Warunkiem zaliczenia jest 60% prawidłowych		

	zaliczenie ma formę testu. Warunkiem zaliczenia jest 60% prawidłowych odpowiedzi.			
Literatura podstawowa	Epidemiologia 1. Maniecka-Bryła I., Martini-Fiwek J.: Epidemiologia z elementami biostatystyki, Łódź 2008 2. Jędrzychowski W.: Epidemiologia w medycynie klinicznej i zdrowiu publicznym, Collegium Medicum UJ Kraków 2010	Zdrowie Publiczne 1. Eugeniusz Piotr Wąsiewicz (red.) skrypt dla studentów, Zdrowie Publiczne i Medycyna Społeczna. Akademia Medyczna Poznań 2000. 2. A. Czupryna, S. Poździej, A. Ryś, C. Włodarczyk (red.): Zdrowie Publiczne, Wybrane zagadnienia. Część I i II. Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne „Vesalius”, Kraków 2000. 3. A. Wojtczak: Zdrowie Publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku. PZWL, Warszawa 2009. 4. M. Zysnarska, T. Maksymiuk : Zdrowie Publiczne w Zarysie, Wydawnictwo UMP, Poznań 2015.	Higiena 1. Marcinkowski JT, Klimberg A (red). Profilaktyka i wybrane aspekty organizacyjno-prawne w zawodach medycznych. Wydaw. Nauk. Uniw. Med. im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2011. 2. Marcinkowski JT (red). Higiena, profilaktyka i organizacja w zawodach medycznych. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2003. 3. Marcinkowski JT (red). Higiena – Profilaktyka w zawodach medycznych – Wybrane zagadnienia. Wyd. Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2002.	Socjologia Medyczna 1. Sokołowska M.: Socjologia medycyny. PZWL, Warszawa 1986. 2. Barański J., Piątkowski W.: Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny. Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2002. 4. Blaxter M.: Zdrowie. Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2009. 5. Piątkowski D. (red.): Zdrowie, choroba, społeczeństwo. Studia z socjologii medycyny. WUMC-S, Lublin 2004 (rozdziały I-III).
Literatura uzupełniająca				Socjologia Medyczna 1. Aronson E.: Człowiek istota społeczna. PWN, Warszawa 1995. 2. Łuszczzyńska A.: Zmiana zachowań zdrowotnych. Dlaczego dobre chęci nie wystarczają?. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004. 3. Ostrowska A. (red.): Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy WFiS PAN, Warszawa 2009.

Numer efektu kształcenia	Efekty kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
	WIEDZA (ZGODNIE ZE SZCZEGÓŁOWYMI EFEKTAMI KSZTAŁCENIA)	
P_W01	zna aktualny stan wiedzy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowych różnic i roli stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych;	D.W1.
P_W02	zna formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu	D.W2.
P_W03	rozumie znaczenie zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości w relacji do postaw społecznych, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe oraz zna aktualną koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia;	D.W3.
	rozumie psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej;	D.W5.

P_W04		
P_W05	rozumie funkcjonowanie instytucji medycznych oraz społeczną rolę lekarza;	D.W6.
P_W06	rozumie rolę rodziny w procesie leczenia;	D.W8.
P_W07	zna problematykę adaptacji do choroby jako sytuacji trudnej, etapów przystosowania do zagrażających wydarzeń i potrzeb pacjentów, umierania i procesu żałoby rodziny;	D.W9.
P_W08	zna rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz rozpoznaje mechanizmy radzenia sobie ze stresem;	D.W10.
P_W09	rozumie kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań ludzkich;	D.W16.
P_W10	zna metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, różne systemy klasyfikacji chorób i procedur medycznych;	GW1
P_W11	zna pojęcie zdrowia publicznego, jego cele, zadania, a także strukturę i organizację systemu ochrony zdrowia na poziomie krajowym i globalnym oraz wpływ uwarunkowań ekonomicznych na możliwości ochrony zdrowia;	GW4
P_W12	zna zasady promocji zdrowia, jej zadania oraz główne kierunki działania, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości roli elementów zdrowego stylu życia;	GW5
P_W13	zna regulacje prawne dotyczące udzielania świadczeń zdrowotnych, praw pacjenta, podstaw wykonywania zawodu lekarza i funkcjonowania samorządu lekarskiego;	GW6
P_W14	zna regulacje dotyczące eksperymentu medycznego oraz prowadzenia innych badań medycznych;	GW9
P_W15	zna zasady prawa farmaceutycznego;	GW11
P_W16	zna zasady tajemnicy lekarskiej, prowadzenia dokumentacji medycznej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej lekarza;	GW12
	UMIEJĘTNOŚCI (ZGODNIE ZE SZCZEGÓŁOWYMI EFEKTAMI KSZTAŁCENIA)	
P_U01	uwzględnia w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;	D.U1.
P_U02	dostrzega oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych i właściwie na nie reaguje;	D.U2.
P_U03	wybiera takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla chorego;	D.U3.
P_U04	udziela porady w kwestii przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego trybu życia;	D.U8.
P_U05	Identyfikuje czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznaje przemoc i odpowiednio reaguje;	D.U9.
P_U06	wykazuje odpowiedzialność za podnoszenie swoich kwalifikacji i przekazywanie wiedzy innym;	D.U15.
P_U07	rozpoznaje własne ograniczenia, dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych, planuje własną aktywność edukacyjną;	D.U16.
P_U08	opisuje strukturę demograficzną ludności i na tej podstawie ocenia problemy zdrowotne populacji;	GU 1
P_U09	wyjaśnia osobom korzystającym ze świadczeń medycznych ich podstawowe uprawnienia oraz podstawy prawne udzielania tych świadczeń;	GU 3
P_U10	stara się unikać popełnienia błędu medycznego we własnych działaniach	G.U 6
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE (ZGODNIE Z OGÓLNYMI EFEKTAMI KSZTAŁCENIA)	
P_KS01	kieruje się dobrem chorego, stawiając je na pierwszym miejscu,	
P_KS02	przestrzega tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta,	

P_KS03	posiada świadomość własnych ograniczeń i umiejętność stałego dokształcania się.	
P_KS04	potrafi nawiązać i utrzymać głęboki i pełen szacunku kontakt z chorym;	
Nakład pracy studenta 120 h (55 praca własna)		Liczba godzin 65
Data opracowania sylabusu: 15.06.2017 r.		Osoba przygotowująca sylabus: dr n. med. Małgorzata Krzywińska- Wiewiorowska

15. Szczegółowa organizacja zajęć:

WYKŁADY

Dzień tygodnia	Daty w których odbywają się wykłady	Godzina	Sala
piątek	29. 09. 2017	11.30-13.45	Różyckiego, Collegium Anatomicum
piątek	06. 10.2017	11.30-13.45	Różyckiego, Collegium Anatomicum
piątek	13. 10. 2017	11.30-13.45	Różyckiego, Collegium Anatomicum
piątek	20.10. 2017	11.30-13.45	Różyckiego, Collegium Anatomicum
piątek	27.10. 2017	11.30-13.45	Różyckiego, Collegium Anatomicum
piątek	03.11. 2017	11.30-13.45	Różyckiego, Collegium Anatomicum
piątek	10.11. 2017	11.30-13.45	Różyckiego, Collegium Anatomicum
piątek	17.11. 2017	11.30-13.45	Różyckiego, Collegium Anatomicum
piątek	24.11. 2017	11.30-13.45	Różyckiego, Collegium Anatomicum
piątek	01.12. 2017	11.30-13.45	Różyckiego, Collegium Anatomicum

SEMINARIA

Grupa	Dni tygodnia	Daty	Godziny w których odbywają się zajęcia seminaryjne	Nr Sali	Jednostka przeprowadzająca zajęcia
1	2	3	4	5	6
GRUPA 12		20.11 2017	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
		27.11 2017	16.00- 19.00	1	Zakład Higieny
		21.11. 2017	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej, Zakład Epidemiologii
		22.11.2017	16.00- 19.00	310	Zakład Epidemiologii
		23.11.2017	16.00- 19.00	301	Zakład Zdrowia Publicznego
		24.11.2017	16.00- 18.15	2	Zakład Higieny
GRUPA 9		04.12.2017	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
		11.12.207	16.00- 19.00	1	Zakład Higieny
		05.12.2017	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej, Zakład Epidemiologii
		06.12.2017	16.00- 19.00	310	Zakład Epidemiologii
		07.12. 2017	16.00- 19.00	301	Zakład Zdrowia Publicznego
		08.12. .2017	16.00- 18.15	2	Zakład Higieny
GRUPA 8		18.12.2017	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
		08.01. 2018	16.00- 19.00	1	Zakład Higieny
		19.12.2017	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej, Zakład Epidemiologii
		03.01.2018	16.00- 19.00	310	Zakład Epidemiologii
		04.01. 2018	16.00- 19.00	301	Zakład Zdrowia Publicznego
		05.01. .2018	16.00- 18.15	2	Zakład Higieny

GRUPA 5		15.01.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
		22.01. 2018	16.00- 19.00	1	Zakład Higieny
		16.01.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej, Zakład Epidemiologii
		17.01.2018	16.00- 19.00	310	Zakład Epidemiologii
		18.01. 2018	16.00- 19.00	301	Zakład Zdrowia Publicznego
GRUPA 10		19.01. .2018	16.00- 18.15	2	Zakład Higieny
		29.01.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
		05.02. 2018	16.00- 19.00	1	Zakład Higieny
		30.01.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej, Zakład Epidemiologii
		31.01.2018	16.00- 19.00	310	Zakład Epidemiologii
GRUPA 1		01.02. 2018	16.00- 19.00	301	Zakład Zdrowia Publicznego
		02.02. .2018	16.00- 18.15	2	Zakład Higieny
		19.02.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
		26.02. 2018	16.00- 19.00	1	Zakład Higieny
		20.02.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej, Zakład Epidemiologii
GRUPA 7		21.02.2018	16.00- 19.00	310	Zakład Epidemiologii
		22.02. 2018	16.00- 19.00	301	Zakład Zdrowia Publicznego
		23.02. .2018	16.00- 18.15	2	Zakład Higieny
		05.03.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
		12.03. 2018	16.00- 19.00	1	Zakład Higieny
GRUPA 4		06.03.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej, Zakład Epidemiologii
		07.03.2018	16.00- 19.00	310	Zakład Epidemiologii
		08.03. 2018	16.00- 19.00	301	Zakład Zdrowia Publicznego
		09.03. .2018	16.00- 18.15	2	Zakład Higieny
		19.03.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
GRUPA 2		26.03. 2018	16.00- 19.00	1	Zakład Higieny
		20.03.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej, Zakład Epidemiologii
		21.03.2018	16.00- 19.00	310	Zakład Epidemiologii
		22.03. 2018	16.00- 19.00	301	Zakład Zdrowia Publicznego
		23.03. .2018	16.00- 18.15	2	Zakład Higieny
GRUPA 6		09.04.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
		16.04. 2018	16.00- 19.00	1	Zakład Higieny
		10.04.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej, Zakład Epidemiologii
		11.04.2018	16.00- 19.00	310	Zakład Epidemiologii
		12.04. 2018	16.00- 19.00	301	Zakład Zdrowia Publicznego
GRUPA 5		13.04. .2018	16.00- 18.15	2	Zakład Higieny
		23.04.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
GRUPA 10		07.05. 2018	16.00- 19.00	1	Zakład Higieny

		24.04.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej, Zakład Epidemiologii
		25.04.2018	16.00- 19.00	310	Zakład Epidemiologii
		26.04. 2018	16.00- 19.00	301	Zakład Zdrowia Publicznego
		27.04. .2018	16.00- 18.15	2	Zakład Higieny
GRUPA 11		14.05.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
		22.05.2018	16.00-19.00	1	Zakład Higieny
		15.05.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej, Zakład Epidemiologii
		16.05.2018	16.00- 19.00	310	Zakład Epidemiologii
		18.05. 2018	16.00- 19.00	301	Zakład Zdrowia Publicznego
		21.05.2018	16.00- 18.15	2	Zakład Higieny
GRUPA 3		04.06.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
		11.06. 2018	16.00- 19.00	1	Zakład Higieny
		05.06.2018	16.00- 19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej, Zakład Epidemiologii
		06.06.2018	16.00- 19.00	310	Zakład Epidemiologii
		07.06. 2018	16.00- 19.00	301	Zakład Zdrowia Publicznego
		08.06.2018	16.00- 18.15	2	Zakład Higieny

ĆWICZENIA

Grupa	Podgrupy	Dni tygodnia	Daty	Godziny w których odbywają się ćwiczenia	Nazwa, nr sali	Jednostka przeprowadzająca zajęcia
Grupa 12						
			28.11.2017	16.00-19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
			29.11.2017	16.00-19.00	310	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego
			30.11.2017	16.00-18.15	2	Zakład Higieny
Grupa 9			12.12.2017	16.00-19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
			13.12.2017	16.00-19.00	310	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego
			14.12.2017	16.00-18.15	2	Zakład Higieny
			15.12. 2017	16.00-18.15	301	Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny
Grupa 8			09.01.2018	16.00-19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
			10.01.2018	16.00-19.00	310	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego
			11.01.2018	16.00-18.15	2	Zakład Higieny
			12.01. 2018	16.00-18.15	301	Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny
Grupa 5			23.01.2018	16.00-19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
			24.01.2018	16.00-19.00	310	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego
			25.01.2018	16.00-18.15	2	Zakład Higieny
			26.01. 2018	16.00-18.15	301	Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny
Grupa 10			06.02.2018	16.00-19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
			07.02.2018	16.00-19.00	310	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego

			08.02.2018	16.00-18.15	2	Zakład Higieny
			09.02. 2018	16.00-18.15	301	Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny
Grupa 1						
			27.02.2018	16.00-19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
			28.02.2018	16.00-19.00	310	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego
			01.03.2018	16.00-18.15	2	Zakład Higieny
			02.03. 2018	16.00-18.15	301	Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny
Grupa 7						
			13.03.2018	16.00-19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
			14.03.2018	16.00-19.00	310	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego
			15.03.2018	16.00-18.15	2	Zakład Higieny
			16.03. 2018	16.00-18.15	301	Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny
Grupa 4						
			27.03.2018	16.00-19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
			04.04.2018	16.00-19.00	310	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego
			05.04.2018	16.00-18.15	2	Zakład Higieny
			06.04. 2018	16.00-18.15	301	Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny
Grupa 2						
			17.04.2018	16.00-19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
			18.04.2018	16.00-19.00	310	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego
			19.04.2018	16.00-18.15	2	Zakład Higieny
			20.04. 2018	16.00-18.15	301	Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny
Grupa 6						
			08.05.2018	16.00-19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
			09.05.2018	16.00-19.00	310	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego
			10.05.2018	16.00-18.15	2	Zakład Higieny
			11.05. 2018	16.00-18.15	301	Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny
Grupa 11						
			23.05.2018	16.00-19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
			24.05.2018	16.00-19.00	310	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego
			25.05.2018	16.00-18.15	2	Zakład Higieny
			28.05. 2018	16.00-18.15	301	Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny
Grupa 3						
			12.06.2018	16.00-19.00	313	Pracownia Socjologii Medycznej
			13.06.2018	16.00-19.00	310	Zakład Epidemiologii, Zakład Zdrowia Publicznego
			14.06.2018	16.00-18.15	2	Zakład Higieny
			15.06. 2018	16.00-18.15	301	Zakład Zdrowia Publicznego, Zakład Higieny

16. Podpis osób odpowiedzialnych za nauczanie przedmiotu (modułu) lub koordynatora

17. Podpisy osób współodpowiedzialnych za nauczanie przedmiotu (w przypadku przedmiotów koordynowanych)

UWAGA ; wszystkie tabele i ramki można powiększyć w zależności od potrzeb,